

© ECO2

Eerste kievitakker in Vlaanderen

Samen met een van de landbouwers uit het Partridge-demogebied in Boekhoute wordt dit voorjaar de eerste kievitakker in Vlaanderen aangelegd. De partners van het project willen uittesten of deze in Engeland ontwikkelde beheermaatregel ook in Vlaanderen werkt.

Korneel Verslyppe, ABC Eco² en Nick van der Hooft, VLM

Door samen te werken met verschillende Europese partners en landbouwers in het Partridge-project, kunnen we bijleren van de beheermaatregelen, opgebouwde kennis en ervaringen uit onze buurlanden. Zo maakten we tijdens een veldbezoek in Engeland kennis met de *lapwing plot* of kievitakker, een specifieke beheermaatregel voor de kievit. Aangezien de kievit net als vele andere

akker- en weidevogelsoorten het de laatste jaren hard te verduren heeft, leek het interessant om deze beheermaatregel ook in Vlaanderen uit te testen.

Innovatieve maatregelen

In het Partridge-project wordt samen met de lokale landbouwers volop ingezet op een toename van de patrijzenpopulatie en de algemene biodiversiteit in het landbouwgebied. In Vlaanderen doen we dit door extra beheerovereenkomsten af te sluiten en enkele innovatieve maatregelen – zoals bloemenblokken en keverbanken – uit te testen. Het doel van deze nieuwe habitatmaatregelen is om hun geschiktheid op zowel ecologisch als landbouwkundig vlak te evalueren. Zo kunnen naar de toekomst toe nieuwe, geschikte en wetenschappelijk onderbouwde beheerovereenkomsten ontwikkeld worden.

Boerenlandvogel

De kievit is een van onze meest iconische boerenlandvogels. Deze soort broedt zowel in vochtige graslanden als op akkerland verspreid over heel Vlaanderen en is een typische vogelsoort van open landschappen. Hun voedsel bestaat uit verschillende soorten ongewervelden, die op of in de bodem leven. Ideaal hiervoor is een nat perceel. Daar stuwt het grondwater de ongewervelden als het ware naar boven, waardoor ze gemakkelijk te vangen zijn door de kievit. De kuikens zijn nestvlieders, wat betekent dat ze meteen na het uitkomen van de eieren gaan rondwandelen op zoek naar voedsel. Kieviten broeden graag in open, braakliggende akkers of graslanden met korte vegetatie omdat ze daar roofdieren al van ver zien aankomen. De laatste jaren kent de populatie kieviten echter een achteruitgang. Hiervoor zijn verschillende redenen. Behalve dat hun nesten verdwijnen tijdens voorjaarwerkzaamheden spelen ook predatie en de geringe overleving van hun kuikens door een tekort aan voedsel, extreem weer en predatie.

Kievitakker als oplossing?

Een kievitakker is een beheermaatregel die inspeelt op de hierboven beschreven ecologie van deze soort. Deze maatregel bestaat meestal uit een braakliggend, niet bewerkt perceel dat grenst aan een grasland of omgeven is door een brede strook ingezaaid met een korte vegetatie. De braakliggende grond dient als een open en veilig broedhabitat. De korte vegetatie of het grasland eromheen is een ideaal habitat waar de jonge kieviten voedsel kunnen zoeken. De kievitakker in Partridge bestaat uit een rechthoekig perceel van ongeveer 2 ha groot. Daarvan ligt 1 ha braak. Rond de niet-bewerkte grond ligt een 18 m brede strook, die wordt ingezaaid met een mengsel van klaversoorten. Na 1 juli kan er geopteerd worden om eventueel een groenbedekker in te zaaien. De locatie van de kievitakker werd ook niet zomaar gekozen. Het is een perceel waarop de laatste jaren geregeld kieviten werden waargenomen. Rondom de kievitakker liggen reguliere landbouwteelten en aangrenzend wordt ook nog een strook met zaadleverende graangewassen in combinatie met enkele bloemsoorten ingezaaid. Ook voor de patrijs en andere akkervogelsoorten kan deze maatregel een goed habitat vormen. ■

Tip!

Een broedende kievit op akkerland wordt vaak nog opgemerkt, maar het nestje met de goed gecamoufleerde eieren vallen op een kale akker bijna niet op te merken. Hierdoor worden de kievitsnesten vaak ongewild en onbewust kapot gemaaid of geploegd tijdens de voorjaarswerkzaamheden. Als landbouwer kun je dit eenvoudig oplossen door indien je het kievitsnestje opmerkt, het voorzichtig enkele meters te verplaatsen tijdens de veldwerkzaamheden en daarna terug te plaatsen. De kievitsnesten op voorhand markeren doe je beter niet, om te vermijden dat roofdieren hierdoor aange trokken worden.

Je kan een nest redden door het wat te verplaatsen.

© NICK VAN DER HOOFT

Kieviten broeden graag op braakliggende akkers of graslanden met korte vegetatie, omdat ze daar roofdieren al van ver zien aankomen.